Filimon - Comentarii Jean Koechlin

1-12 În manualele şcolare, lecţiile propriu-zise sunt adesea urmate de câte un exerciţiu aplicativ. Epistola către Filimon ne face să ne gândim la aceasta. Ea nu conţine nicio revelaţie particulară, însă ne arată punerea în practică de către Pavel şi tovarăşii lui a îndemnurilor din celelalte epistole ale sale. „Îmbrăcaţi-vă deci, ca nişte aleşi ai lui Dumnezeu, sfinţi şi preaiubiţi, cu o inimă plină de îndurare, cu bunătate, smerenie...“, le scria el colosenilor (cap. 3.12...; comp. şi v. 5 cu Efeseni 1.15). Şi tocmai în Colose locuia Filimon, om evlavios, prieten al apostolului, bogat, pentru că avea sclavi. Unul dintre ei, Onisim, după ce fugise de la el, l-a întâlnit pe Pavel, întemniţat la Roma, şi s-a întors la Dumnezeu. Acum apostolul îl trimitea la stăpânul lui, purtând acest mesaj emoţionant. Era o acţiune contrară poruncii legii, potrivit căreia sclavul fugit nu trebuia dat înapoi stăpânului său (citiţi Deuteronom 23.15,16). Legea, în adevăr, ţinea cont de împietrirea inimii omului (comp. cu Marcu 10.5), în timp ce harul, la apostol, ţinea cont de acelaşi har care lucra şi în inima lui Filimon. Pavel cunoştea dragostea acestuia pentru toţi sfinţii (v. 5) şi dovezile pe care le dăduse (v. 7).

13-25 Onisim înseamnă „folositor“. Odinioară sclav nefolositor, de acum îşi merita numele (v. 11). În plus, devenise şi un frate credincios şi preaiubit (v. 16; Coloseni 4.9). Niciun nume nu are preţ mai mare ca acela de frate şi el se potriveşte atât stăpânului creştin (v. 7b; 20), cât şi sclavului creştin. Cât despre Pavel, el nu apelează la alte titluri decât la acelea de bătrân şi de întemniţat al lui Isus Hristos (v. 9). Dacă s-ar fi gândit numai la el însuşi, nu s-ar fi lipsit de serviciile lui Onisim. Dorea însă să-i dea ocazie: acestuia, de a da mărturie în casa în care odinioară se purtase rău, iar lui Filimon, de a constata roadele acestei convertiri şi de a „arăta dragoste“ faţă de el (2 Corinteni 2.8).

Această istorie a lui Onisim este, într-un sens, a noastră. Sclavi răzvrătiţi, noi am fost găsiţi pe drumul voinţei proprii şi am fost readuşi la Stăpânul nostru, dar nu pentru a fi în robie, ci ca aceia pe care El îi numeşte fraţii Lui preaiubiţi (comp. v. 16 cu Ioan 15.15). Iar Pavel este aici o imagine a Domnului Isus, plătind datoria noastră şi mijlocind pentru noi (v. 17-19). Această epistolă să ne înveţe să introducem în viaţa noastră de toate zilele creştinismul practic: uitarea de sine, delicateţea, smerenia, harul, ... pe scurt, toate multiplele manifestări ale dragostei.